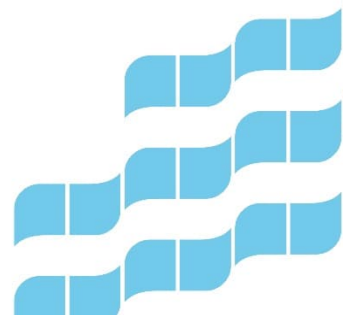

Liite Akila 10.9.2026

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite puun myynnin lisäämiseksi - Jouni Ovaska (TRE:5345/02.00.01/2025)

Valtuustoaloite puun myynnin lisäämiseksi - Jouni Ovaska

TRE:5345/02.00.01/2025

Valtuustoaloitteessa esitetään puun myynnin lisäämistä.

Tampereen kaupungin metsien hoito ja käyttö pohjautuu Metsien hoidon toimintamalliin 2022–2030. Toimintamalli linjaa kaupungin omistamien metsien hoitoa ja käyttöä. Toimintamallin on valmistellut kiinteistötoimi, joka vastaa kaupungin metsäomaisuuden hallinnasta ja hoidosta. Toimintamalli hyväksyttiin asunto- ja kiinteistölautakunnassa 16.3.2022.

Tampereen kaupunki omistaa metsää yhteensä 7 455 hehtaaria. Metsäomaisuudesta kantakaupungin alueella sijaitsee 3 833 hehtaaria, Aitolahti-Teiskossa 3 209 hehtaaria ja muiden kuntien alueella 413 hehtaaria. Kaupungin omistamista metsistä on suojeltu 17,5 prosenttia. Kaupungin metsien hoidon ja käytön lähtökohtana on kestävä ja monitavoitteinen metsien hoito. Tavoitteena on yhteensovittaa virkistys-, maisema- ja luontoarvoja, metsien elinvoimaisuutta ja terveyttä sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Kaupungin metsiä ei hoideta ensisijaisesti puuntuotannon näkökulmasta, vaan metsien käytössä sovitetaan yhteen useita kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeisiä tavoitteita.

Toimintamallissa tunnistetaan metsien huomattavat suorat ja epäsuorat taloudelliset arvot, joiden arvottamisen kehittäminen on yksi toimintamallikauden tavoitteista. Vaikka metsien hoidolle ja käytölle ei aseteta varsinaisia taloudellisia tuottotavoitteita, toiminnan tulee olla taloudellisesti kestävä, kustannustehokasta ja laadukasta. Näin varmistetaan metsien monipuolisten hyötyjen tuottaminen myös tulevaisuudessa.

Puunmyynnin lisäämistä arvioitaessa on olennaista huomata, että kaupungin metsistä suurin osa on varattu muihin kuin puuntuotannollisiin tarkoituksiin. Kaupungin metsäluokituksen mukaan ensisijaisesti virkistyskäyttöön varattuja lähi-, ulkoilu- ja retkeilymetsiä on yhteensä 50 prosenttia kaupungin omistamasta metsäpinta-alasta. Suojelualueita on 17,5 prosenttia, arvometsiä 13,5 prosenttia ja talousmetsiä 15 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että vain osa kaupungin metsäomaisuudesta on sellaisessa käytössä, jossa puuntuotannollisia tavoitteita voidaan asettaa.

Talousmetsiä on kaupungin omistuksessa 1040 hehtaaria ja niiden vuotuinen kasvu on arviolta 7 621 kuutiometriä, mikä olisi korkein mahdollinen puuston kasvun kannalta kestävä hakkuumäärä vuosi tasolla. Hakkuumäärä ei huomioi muita alueille asetettuja tavoitteita.

Talousmetsiä hoidetaan ja käytetään taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi, ja puuntuotannolliset tavoitteet asetetaan kestäväälle tasolle. Talousmetsissä kiinnitetään erityistä huomiota oikea-aikaisiin hakkuu- ja hoitotoimenpiteisiin, kuten ensiharvennusten toteuttamiseen ajallaan. Lisäksi talousmetsissä suositetaan jatkuvaa kasvatusta silloin, kun siihen on edellytykset, ja metsien monikäyttö sekä luonto- ja maisema-arvot otetaan

huomioon myös talousmetsien käsittelyssä. Talousmetsiä voidaan myös käyttää tarvittaessa maakaupoissa vaihtomaana, kun kaupunki on hankkimassa omistukseensa kaupungin kehityksen kannalta tärkeitä alueita ja ne pyritään hoitamaan niin että ovat "houkuttelevia/toimivia" siihen käyttöön.

Toimintamalli linjaa, että virkistyskäyttöön varattujen metsien hoidon tavoitteena on virkistys- ja maisema-arvojen, luonnon monimuotoisuuden, puuston terveyden, elinvoimaisuuden ja uudistumisen turvaaminen sekä hiilinielujen vahvistaminen ja puuston hiilivarastojen säilyttäminen. Näiden alueiden hoidosta kertyvä puutavara hyödynnetään, mutta puunmyynti ei ole niiden hoidon ensisijainen tavoite.

Kaupungin metsien kasvuennusteessa puutavaraa arvioidaan kertyvän metsien hoidosta ja käytöstä 17 750 kuutiometriä vuodessa, mikä vastaa noin kolmannesta puuston kokonaiskasvusta. Monitavoitteinen metsien hoito ja käyttö varmistetaan maltillisella metsänkäsitteilyllä, jossa hakkuilla poistetaan puuston kokonaiskasvusta noin kolmannes. Tämän vuoksi kaupungin metsien hoito ja käyttö on ollut ilmastomuutosta hillitsevää jo pitkään, sillä puuston vuotuinen kasvu on ollut huomattavasti suurempi kuin hakkuiden poistuma, mikä on kasvattanut hiilivarastoa vuosikymmenten ajan. Kaupungin omistamien metsien hiilivaraston ennustetaan kasvavan myös tulevaisuudessa, vaikka hiilinielu pienenee nykytilanteeseen verrattuna. Hiilivaraston arvioidaan kasvavan vuoteen 2069 mennessä lähes 2,8 miljoonaa hiilidioksiditonnia nykytilaan nähden.

Puunmyynnin merkittävä lisääminen yli toimintamallissa esitetyn tason edellyttäisi siten muutosta kaupungin hyväksytyihin metsien hoidon periaatteisiin. Se voisi heikentää niitä tavoitteita, joita toimintamallissa on asetettu virkistyskäytölle, maisemalle, luonnon monimuotoisuudelle, puuston elinvoimaisuudelle ja ilmastotavoitteille.

Kaupungin metsillä on myös merkittävä virkistyksellinen ja hyvinvointia tukeva rooli. Toimintamallin valmistelussa asukkaat toivat esiin, että kaupungin metsiä käytetään monipuolisesti virkistäytymiseen, ulkoiluun ja liikuntaan. Lähimetsät ovat asukkaille tärkeitä osana asuinalueen identiteettiä ja hyvinvointia, ja metsissä arvostetaan erityisesti virkistymistä, rauhoittumista ja luontoelämyksiä. Virkistysarvoja turvataan sekä suunnitelmallisella metsien hoidolla että hoitamattomuudella. Metsän peitteisyyden säilyttäminen ylläpitää virkistyskäytön edellytyksiä ja luonnon monimuotoisuutta.

Kaupungin metsien hoidon ja käytön prosessi perustuu toimintamalliin, metsäluokitukseen, metsävaratietoon sekä työkohteiden suunnitteluun. Työkohteet valmistellaan 1–3 vuodeksi kerrallaan, ja valmistelussa tehdään yhteistyötä asukkaiden, sidosryhmien ja kaupungin eri yksiköiden kanssa. Työkohteiden laatua ja asukastyytyväisyyttä seurataan. Toimintamallin seurannassa tarkastellaan muun muassa puuston kokonaiskasvua ja hakkuupoistumaa sekä metsäluokittaista kasvua.

Puunmyyntiä tehdään toimintamallin mukaisissa rajoissa talousmetsissä ja metsänhoidollisesti perustelluissa kohteissa. Kaupunki hyödyntää jatkossakin metsien hoidosta kertyvä puutavaraa taloudellisesti tarkoituksenmukaisesti. Puunmyynnin lisäämistä ei ole perusteltua toteuttaa siten, että se vaarantaisi kaupungin hyväksytyt tavoitteet virkistyskäytön, luonnon monimuotoisuuden, maisema-arvojen, hiilinielujen, metsien terveyden tai kaupunkilaisten hyvinvoinnin osalta.

Valtuustoaloitteessa esitetty tavoite kaupungin tulopohjan vahvistamisesta on sinänsä kannatettava. Tampereen kaupungin metsien hoidon toimintamalli 2022–2030 kuitenkin rajaa puunmyynnin lisäämismahdollisuuksia siten, että metsien käyttö säilyy kestäväenä ja monitavoitteisena. Kaupungin metsistä saatava puutavara hyödynnetään jatkossakin, ja talousmetsiä hoidetaan kestäväällä tavalla taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen. Merkittävää puunmyynnin lisäämistä ei kuitenkaan esitetä, koska se olisi ristiriidassa kaupungin metsien hyväksytyjen hoito- ja käyttötavoitteiden kanssa.

LÄHTEET:

Metsienhoidon toimintamalli 2022–2030, https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-08/metsien_hoidon_toimintamalli_2022-2030.pdf

Kaupungin metsävaratieto 2026. Foresta - Metsätietojärjestelmä

Valtuustoaloite: Tampereen lisättävä puun myyntiä

Tampereen kaupungin talous vaatii merkittäviä sopeutustoimia. Osana talouden tasapainottamista ja talouden suunnittelua on huomioitava tulopuoli.

Tampereen kaupungilla on merkittävä metsäomaisuus. Kaupunki omistaa noin 7500 hehtaaria metsää. Puun myyntiä olisi mahdollista lisätä, mikä vahvistaisi kaupungin taloutta.

Esitän, että Tampereen kaupunki lisää puun myyntiä osana talouden tasapainottamista.

Tampereella 13.10.2025

Jouni Ovaska